

Отзыв на диссертацию Абилдаевой Джылдыз Бакаевны

на тему: **«Разработка сортовой технологии новых сортов гороха в условиях юго-востока Казахстана»**, представленную на соискание учёной степени доктора философии (PhD) по специальности 8D08101 — Агрономия.

Диссертационная работа Абилдаевой Дж.Б. посвящена решению актуальной научной задачи — разработке сортоспецифической технологии возделывания новых сортов гороха (Аксары и Жасылай) в условиях производственного земледелия юго-восточного Казахстана. В фокусе исследования оптимизация агротехнических параметров: нормы высева, схемы размещения растений и доз минерального питания с целью повышения урожайности и адаптивности изучаемых сортов.

В ходе выполнения диссертационного исследования, а также в рамках зарубежной научной стажировки в компании LoginEKO (г. Арадац, Республика Сербия), соискатель принимала активное участие в полевых опытах, посвящённых изучению сроков сева и уборки, а также в лабораторных работах по оценке хозяйственно-ценных признаков гороха в зависимости от применяемой технологии возделывания. Полученные в ходе стажировки теоретические знания и практические навыки были эффективно интегрированы в основное направление диссертационной работы и послужили основой для разработки научно обоснованной системы агроприёмов.

Следует отметить, что Абилдаева Дж.Б. проявила себя как зрелый и ответственный исследователь, обладающий высокой научной мотивацией, способностью к самостоятельному анализу, интерпретации полученных результатов и их практическому применению.

По теме диссертационной работы опубликовано четыре научные статьи, что свидетельствует о достаточной степени апробации полученных результатов.

Структура диссертации включает введение, три основные главы, заключение и список использованных источников. Работа отличается внутренней логикой, последовательностью изложения и полнотой раскрытия поставленных задач. Методологическая база исследования соответствует современным научным требованиям.

В целом, представленная диссертация обладает как теоретической значимостью, так и высокой практической ценностью. Особо следует подчеркнуть актуальность выбранной темы в контексте устойчивого сельского хозяйства: использование гороха в севооборотах способствует снижению зависимости от минеральных азотных удобрений за счёт биологической фиксации азота, тем самым повышая экологическую и экономическую

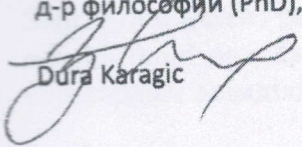
устойчивость производственных систем. Результаты работы демонстрируют потенциал гороха как ключевой культуры для формирования ресурсосберегающих технологий, соответствующих целям устойчивого развития аграрного сектора.

Диссертационная работа Абилдаевой Дж.Б. является завершённым научным трудом, обладающим научной новизной, достоверностью и прикладной направленностью. По степени актуальности, оригинальности и соответствию требованиям, предъявляемым к диссертациям на соискание степени доктора философии (PhD) по направлению 8D08101 – Агрономия, работа заслуживает высокой оценки.

На основании вышеизложенного рекомендую диссертационную работу Абилдаевой Дж.Б. к открытой защите в диссертационном совете университета.

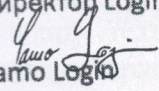
Зарубежный научный консультант

Д-р философии (PhD), LoginEKO, г. Арадац, Республика Сербия

Dura Karagic

Подпись Dr. Dura Karagic заверяю:

Директор LoginEKO

Samo Logio

Диссертацияға пікір
Абилдаева Джылдыз Бакаевнаның

Тақырыбы: «Қазақстанның оңтүстік-шығыс жағдайында ас бұршақтың жаңа сорттарының сорттық технологиясын әзірлеу», 8D08101 – Агрономия мамандығы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін ұсынылған.

Ж.Б. Абилдаеваның диссертациялық жұмысы өзекті ғылыми міндетті шешуге арналған — оңтүстік-шығыс Қазақстан жағдайында өндірістік егіншілік жағдайында бұршақтың жаңа сорттарын (Ақсары және Жасылай) өсірудің сортқа тән технологиясын әзірлеу. Зерттеудің негізгі бағыты — агротехникалық параметрлерді оңтайландыру: себу нормасы, өсімдіктерді орналастыру схемасы және минералды қоректендіру дозалары, зерттелетін сорттардың өнімділігі мен бейімделуін арттыру мақсатында.

Диссертациялық зерттеу жүргізу барысында, сондай-ақ Сербия Республикасы, Арадац қаласындағы LoginEKO компаниясында шетелдік ғылыми тағылымдамадан өту аясында, ізденуші себу және жинау мерзімдерін зерттеуге арналған далалық тәжірибелерге, сондай-ақ өсіру технологиясына байланысты бұршақтың шаруашылыққа пайдалы белгілерін бағалауға арналған зертханалық жұмыстарға белсенді қатысты. Тағылымдама барысында алынған теориялық білім мен практикалық дағдылар диссертациялық жұмыстың негізгі бағытына тиімді түрде енгізіліп, ғылыми негізделген агротехникалық жүйені әзірлеуге негіз болды.

Айта кету керек, Ж.Б. Абилдаева өзін ғылыми мотивациясы жоғары, алынған нәтижелерді өз бетінше талдауға, интерпретациялауға және практикалық қолдануға қабілетті, кемелденген әрі жауапты зерттеуші ретінде көрсете білді.

Диссертациялық жұмыс тақырыбы бойынша төрт ғылыми мақала жарияланған, бұл алынған нәтижелердің жеткілікті дәрежеде апробацияланғанын көрсетеді.

Диссертация құрылымы кіріспе, үш негізгі тарау, қорытынды және пайдаланылған дереккөздер тізімінен тұрады. Жұмыс ішкі логикасымен, баяндау реттілігімен және қойылған міндеттердің толық ашылуымен ерекшеленеді. Зерттеудің әдістемелік негізі қазіргі ғылыми талаптарға сәйкес келеді.

Жалпы алғанда, ұсынылған диссертация теориялық маңыздылыққа да, жоғары практикалық құндылыққа да ие. Таңдалған тақырыптың өзектілігін атап өткен жөн, әсіресе тұрақты ауыл шаруашылығы контекстінде: бұршақты ауыспалы егісте пайдалану минералды азот тыңайтқыштарына тәуелділікті азайтуға ықпал етеді, өйткені ол азотты биологиялық жолмен байланыстырады, осылайша өндірістік жүйелердің экологиялық және экономикалық тұрақтылығын арттырады.

Жұмыстың нәтижелері бұршақтың аграрлық сектордың тұрақты дамуы мақсаттарына сәйкес келетін ресурс үнемдейтін технологияларды қалыптастыру үшін негізгі дақыл ретіндегі әлеуетін көрсетеді.

Ж.Б.Абилдаеваның диссертациялық жұмысы ғылыми жаңашылдығы, шынайылығы және қолданбалы бағыты бар аяқталған ғылыми еңбек болып табылады. Өзектілігі, түпнұсқалығы және 8D08101 – Агрономия бағыты бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін диссертацияларға қойылатын талаптарға сәйкестігі тұрғысынан жұмыс жоғары бағаға лайық.

Жоғарыда айтылғандарға сүйене отырып, Ж.Б.Абилдаеваның диссертациялық жұмысын университеттің диссертациялық кеңесінде ашық қорғауға ұсынамын.

Шетелдік ғылыми кеңесші

PhD философия докторы, LoginEKO, Арадац қаласы, Сербия Республикасы

/қолы қойылған/

Dura Karagic

Dr. Dura Karagic қолын растаймын:

LoginEKO директоры

/қолы қойылған/

Samo Login